

VIRU-NIGULA VALLA 2023. AASTA EELARVE SELETUSKIRI

SISUKORD

1. ÜLDOSA.....	4
1.1. MAKROMAJANDUS- JA RAHANDUSPROGNOOS	4
1.2. KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE FINANTSJUHTIMISE SEADUS (KOFs).....	6
1.3. ÜLEVAADE VIRU-NIGULA VALLA 2023. AASTA EELARVEST	7
2. PÕHITEGEVUSE TULUD.....	9
2.1. MAKSUTULUD.....	10
2.2. KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK (OMATULUD).....	11
2.3. SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	13
2.4. MUUD TEGEVUSTULUD.....	14
3. PÕHITEGEVUSE KULUD	16
3.1. ÜLDVALITSEMINE (01)	17
3.2. MAJANDUS (04).....	19
3.2.1. Maanteetransport (teede ja tänavate korrashoid)	20
3.2.2. Transpordi korraldus.....	22
3.2.3. Muu majandus	22
3.3. KESKKONNAKAITSE (05).....	22
3.3.1. Jäätmekäitlus	23
3.4. ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS (06).....	23
3.4.1. Tänavavalgustus	25
3.4.2. Elamu- ja kommunaalmajandus	25
3.5. TERVISHOID	25
3.6. VABA AEG JA KULTUUR (08).....	26
3.6.1. Viru-Nigula valla spordikeskus	27
3.6.2. Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus	28
3.6.3. Noorsootöö ja noortekeskused.....	28
3.6.4. Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused	29
3.6.5. Viru-Nigula valla raamatukogu.....	29
3.6.6. Viru-Nigula valla kultuurikeskus	29
3.6.7. Viru-Nigula Muuseumid	30
3.6.8. Ringhäälingu- ja kirjastamiskulu.....	30
3.7. HARIDUS (09).....	30
3.7.1. ALUSHARIDUSE VALDKONNA KULUDE ÜLEVAADE	32
3.7.2. PÕHIHARIDUSE VALDKONNA KULUDE ÜLEVAADE	33
3.7.3. HUVIHARIDUS (MUUSIKAKOOL)	33
3.7.4. KOOLITRANSPOORT	33
3.7.5. KOOLITOIT	34

3.7.6. MUU HARIDUS	34
3.8. SOTSIAALNE KAITSE (10)	34
3.8.1. Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse.....	36
3.8.2. Muu eakate sotsiaalne kaitse	36
3.8.3. Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused	37
3.8.4. Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	37
3.8.5. Riiklik toimetulekutoetus.....	38
3.8.6. Muu sotsiaalne kaitse	38
4. INVESTEERIMISTEGEVUS.....	39
5. FINANTSEERIMISTEGEVUS	41
6. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	41

1. ÜLDOSA

Viru-Nigula vallas on seisuga 01.01.2023 5720 elanikku. 01.01.2022 seisuga oli 5611 elanikku, suurenemine 109 inimese võrra. Valla territooriumi pindala on 312,58 km². Vallas on kokku 46 asulat: üks linn (Kunda), kaks alevikku (Aseri ja Viru-Nigula) ning 43 küla. Keskuseks on Kunda linn.

Valla 2023. aasta eelarve koostamise õiguslikud alused on kohaliku omavalitsuse korralduse seadus ja Viru-Nigula valla arengukava. Eelarve koostamise aluseks on Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS) ja Viru-Nigula valla arengukava, eelarvestrateegia ja finantsjuhtimise kord.

Viru-Nigula valla eelarvelised hallatavad asutused on Kunda Ühisgümnaasium, Aseri Kool, Vasta Kool, Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke, Viru-Nigula valla kultuurikeskus, Viru-Nigula Avatud Noortekeskus, Viru-Nigula valla raamatukogu, Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskus, Viru-Nigula valla spordikeskus, Viru-Nigula valla muusikakool, Viru-Nigula valla majanduskeskus.

Viru-Nigula Vallavolikogu 28.02.2022 otsustega nr 34 ja 35 korraldati ümber Viru-Nigula valla kultuuri- ja spordiasutused alates 01.04.2022.

Kultuurivaldkonnas liideti Viru-Nigula Muuseumid Viru-Nigula Kultuurikeskusega ja tekkis uus juriidiline üksus Viru-Nigula valla kultuurikeskus. Viru-Nigula valla kultuurikeskuse allüksused on järgmised kultuuriasutused: Kunda linna Klubi, Viru-Nigula rahvamaja, Aseri rahvamaja, Viru-Nigula koduloomuuseum ja Kunda tsemendimuuseum.

Spordivaldkonnas liideti Kunda Spordikeskus Aseri Vabaajakeskusega ja tekkis uus juriidiline üksus Viru-Nigula valla spordikeskus. Viru-Nigula valla spordikeskuse tegevuskohad on Kunda Spordikeskus, Viru-Nigula Spordihoone ja Aseri Vabaajakeskus.

1.1. Makromajandus- ja rahandusprognoos

Kuni viimase ajani on Eesti majandusnäitajad olnud head – keskmise palga ja hõive kasv kiire, tarbimine ning tööstustoodang ja eksport tugev. Samas on kindlustunne nii Eestis kui ka kogu ELis sügisest alates stabiilselt nõrgenenud ja langenud tasemele, kus mõningane majanduslangus selle aasta teises pooles on paljudes riikides ilmselt vältimatu.

Ülikiire hinnatõus kiirendab küll palgakasvu, kuid elanike ostujõud väheneb 2022. aastal siiski oluliselt. See on sõja hind. Tööturul sõda olulist tagasilööki siiski kaasa ei too – hõive kasvab

2022. aastal pea 3% ja edaspidi tagasihoidlikult, seoses põgenike tööturule jõudmisega. 11% palgaskasv 2022.aastal taandub 7% juurde ja jääb edaspidi 4-5% juurde.

Tarbijahindade kasvutempo tipp peaks jääma sügiskuuksesse, 2023. aasta kevadel taandub inflatsioon ühekohaliseks ning aasta lõpus marginaalseks. See kehtib eeldusel, et kevadel pöörduvad energiahinnad langusesse nagu oodatakse tulevikutehingutes ja uusi üllatusi energiakandjate kättesaadavuses ei tule.

Eratarbimist tervikuna suudetakse säästude kasutamise hinnaga hoida 2022. aastal küll napilt eelmise aasta tasemel, kuid mitte kõikidel leibkondadel ei õnnestu sundkulude katmise järel tarbida endises mahus ka mittehädapäraseid kaupu ja teenuseid. 2023. aastal tagasihoidlik reaalspalga kasv taastub ning pensionitõus saab olema kiire (keskmine pension kasvab 18,3%), mis võimaldab rohkematel inimestel suurendada ka tarbimist.

Investeeringud langevad 2022. aastal mulluse ühekordselt kõrge võrdlusbaasi tõttu, kuid neid pärsib ka ülikiire ehituse hinnatõus. Intressitõusu mõju investeeringutele saab loodetavasti olema tagasihoidlik ning surve energiatõhususe suurendamiseks toetab kapitalimahutust veel kaua. Eluasemeinvesteeringuid toetab lisaks eluasemevajadusele ka kinnisvara hinnatõus.

Seni tugeva välisnõudluse toel kiirelt kasvanud ekspordi kasv aeglustub oluliselt, toetudes rohkem teenustele. Eesti kaupade eksport Venemaale on vähenemas ning see suundumus jätkub ka aasta teisel poolel.

Kokkuvõttes aeglustub Eesti majandus 2022. aasta teises pooles oluliselt ja mõne kvartali jooksul majanduse maht kahaneb. 2022. ja 2023. aasta keskmisena peaks SKP kasv jääma siiski kergelt positiivseks ning kiirenema 2024. aastal 3%ni.

Käesoleva aasta eelarvepositsioon on tugevalt mõjutatud Venemaa-Ukraina sõjast, eelarvepuudujääk ulatub 1 miljardi euronih ehk 2,7%ni SKPst. Võrreldes eelmise prognoosiga on suurendatud maksutulude kasvu nii sel kui ka järgmistel aastatel, mille põhjuseks on kiirest hinnakasvust tingitud tarbimismaksude ja palgaskasvu ootuste tõttu suurenenud tööjõumaksude laekumine.

Kulude tase kasvab sõja mõjust ja kiiremast inflatsioonist tingituna kõikidel valitsussektori tasanditel. Suurim koormus lisakulude kandmisel jääb riigieelarvele, kuhu lisandub energia-julgeolekuga, kaitseinvesteeringutega ning põgenikega seotud kulusid.

Valitsussektori võlakooormus kasvab defitsiidi tulemusel sel aastal 18,8%ni SKPst ja 2026. aastaks 19,2%ni SKPst.

Tabel 1. Rahandusministeeriumi 2022. aasta suveprognoosi põhinäitajad.

Näitaja	2021	2022	2023	2024	2025	2026
SKP reaalkasv, %	8,3	1,0	0,5	3,0	2,5	2,0
Tööpuudus %	6,1	6,0	6,4	6,1	6,0	6,0
Inflatsioon %	4,6	19,5	6,7	1,0	1,5	1,9
Palgakasv %	6,8	11,0	7,4	5,0	4,6	4,5
Tööhõive kasv, %	-0,5	2,9	0,5	0,2	0,1	0,0
Tööpuuduse määr, %	6,2	6,0	6,4	6,1	6,0	6,0
Keskmine palk, eurot	1548	1718	1845	1936	2026	2117
Valitsussektori:						
struktuurne eelarvepositsioon, % SKPst	-4,0	-2,6	-0,8	-1,0	-1,0	-0,8
nominaalne eelarvepositsioon, % SKPst	-2,3	-2,7	-2	-1,7	-1,3	-1,2

Allikas: Rahandusministeeriumi suvine
majandusprognoos 2022

1.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFS)

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele (KOFS) koosneb eelarve osadest. Sõltumata arvestusviisist on eelarve jaotatud viieks osaks:

PÕHITEGEVUSE TULUD
Maksutulud. Tulud kaupade ja teenuste müügist. Saadavad toetused. Muud tegevustulud.
PÕHITEGEVUSE KULUD
Antavad toetused. Muud tegevuskulud.
INVESTEERIMISTEGEVUS
Põhivara soetus ja põhivara müük. Põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine. Osaluste soetus ja osaluste müük. Muude aktsiate ja osade soetus. Antavad ja tagasilaeuvad laenud. Finantstulud ja finantskulud.
FINANTSEERIMISTEGEVUS
Võetud laenude tagasimaksmine. Kapitalirendikohustuste täitmine. Emitteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel.
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Raha ja pangakontode saldo muutus. Rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus. Soetatud võlakirjade saldo muutus.

1.3. Ülevaade Viru-Nigula valla 2023. aasta eelarvest

Käesolev eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks 01.01.-31.12.2023. Tulude ja kulude prognoos baseerub Rahandusministeeriumi 2022. aasta suvisel majandusprognoosil.

Eelarve esitlusvaluutaks on euro. Eelarve on koostatud tekkepõhisel printsiibil, mis tähendab, et selles kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse.

Eelarve väljaminekute pool on liigendatud tegevusalade ja paralleelselt rahandusministeeriumi määruses sätestatud kululiikide kaupa (mille alusel omakorda jaotub eelarve väljaminekute pool kahte suuremasse osasse – põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud).

Eelarvega kavandatakse täita arengukavades ja eelarvestrateegias 2023. aastaks plaanitud eesmärgid võimalikult sarnases mahus ja viisil. Samas on majandusolukord poole aastaga palju muutunud, võrreldes perioodiga kui koostati valla eelarvestrateegiat. Valitsus on teinud oluliseid otsuseid, mis mõjutavad KOV-de võimalusi ja võimekust. Suurima mõjuga on valitsuse otsus tõsta pedagoogide töötasu miinimumi ca 24%. Mõju seisneb selles, et pedagoogide töötasu miinimumi alusel saavad bakalaureuse haridusega lasteaiaõpetajad 90% ning magistriharidusega 100% pedagoogide alammäärast töötasu. Samuti on muusikakooliõpetajad seotud pedagoogide miinimumtasuga. Samas kui võtta ära seos pedagoogide miinimumtasuga, siis on oluliselt raskem leida kvalifitseeritud tööjõudu haridussektoris. Selline otsus on pannud Viru-Nigula valla olukorda, kus muud teenused võivad kannatada (kannatavad). Analüüsides maksumaksjate arvu läbi aastate, siis see on pigem paigal või langustrendis, tulumaksu tõus on seotud palgatõusuga. Seetõttu valla tulude kasv on minimaalne ning suurelt palgatõusu arvelt. See pole pikas perspektiivis jätkusuutlik ning edaspidi tuleb valla kulud (kulude tõus) põhjalikult läbi analüüsida.

Viru-Nigula valla eelarve **põhitegevuse tulude** kogumaht 2023. aastal on 10 131 396 eurot (+922 398 eurot rohkem võrreldes 2022.aastaga)

Põhitegevuse kulude kogumaht on 10 100 937,34 eurot (+992 392,40 eurot rohkem võrreldes 2022.aastaga). Selle tulemusel on põhitegevuse tulem planeeritud 30 458,66 eurot. Personalikulud suurenevad +12% võrreldes eelmise aastaga. Personalikulude planeerimisel lähtuti seisukohast, et 2022. aastal suureneb palgafond miinimumpalga tõusu tõttu (+11%), pedagoogide miinimumpalga tõusu tõttu täistööajaga töötamise korral (+24%) ning põhjendatud juhtudel koosseisude muutuse tõttu. Majanduskulud on tõusnud energiakulude tõusu tõttu kokku (+11%) võrreldes 2022. aasta lõpliku eelarvega. Samas muud majanduskulud on pigem vähenenud või jäänud samaks.

Investeeringustegevus kokku (= investeeringustegevuse sissetulekud – väljaminekud) on summas -1 581 069,89 eurot. Muud tulu põhivara müügist (+)250 000 eurot, intressitulud (+)100 eurot. Muud toetused põhivara soetuseks (-)62 368 eurot, finantskulud (laenuintressid) (-)80 000 eurot. Põhivara soetus on planeeritud summas (-)3 937 866,30 eurot ja põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)2 249 064,41 eurot ning omafinantseering 1 703 800 eurot.

Põhitegevuse tulem ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 30 458,66 eurot. Põhitegevuse tulusid mõjutab olulises osas riigieelarvest eraldatava toetusfondi ja tasandusfondi maht. Toetusfondi eraldised on antud eelarve projekti koostamise ajal Vabariigi Valitsuse poolt veel lõplikult kinnitamata. Esialgsete andmete alusel (seisuga 25.02.2023) tasandusfond suureneb 189 626 euro võrra, toetusfond suureneb 706 716 euro võrra.

Eelarve tulem on põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahe, millele on liidetud investeeringustegevuse eelarveosa kogusumma.

Eelarve tulem on negatiivne summas -1 550 611,23 eurot. See tähendab, et investeeringute omaosaluse katmiseks oma raha ei jätku ja on vaja kaasata võõrvahendeid (pangalaenu). Investeeringute kogumaht kumuleerivalt järgib pikaajalist eelarvestrateegiat.

2. PÕHITEGEVUSE TULUD

Viru-Nigula valla põhitegevuse tulud koosnevad maksudest, järgnevad tulud kaupade ja teenuste müügist, tulud toetustest, sh projektitoetused, omatuludest ning muudest tuludest. Põhitegevuse tulud kokku moodustavad 10 131 396 eurot (2022: 9 207 106 eurot), mis on 925 398 eurot suurem (10%) kui eelmisel aastal. Maksutulud moodustavad Viru-Nigula valla eelarvetulude mahust 51,4%. Järgnevad toetused 41,4%, omatulud 6,1% ja muud tulud 1,2%. Tulubaasi mõjutavad eelkõige maksutulude laekumine (vähenev maksumaksjate arv), tegevuskuludeks saadavate toetuste laekumine ja omatulude laekumiste vähenemine.

Ülevaade põhitegevuse tuludest summaliselt on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 2. Tulude võrdlus aastatel 2022-2023.

Tulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Eelarve muutus
	PÕHITEGEVUSE TULUD	9 205 998	9 282 282	10 131 396	925 398
30	MAKSUD JA SOTSIAALKINDLUSTUSMAKSED	4 859 500	5 020 492	5 208 000	348 500
300000	Tulumaks füüsilise isiku tulult	4 655 000	4 814 884	5 000 000	345 000
303000	Maamaks	204 500	205 608	208 000	3 500
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	626 500	612 829	615 100	-11 400
3200	Riigilõivud registritoimingutelt	5 000	5 230	5 000	0
3220	TULUD HARIDUSALASEST TEGEVUSEST	235 000	243 955	271 000	36 000
3221	TULUD KULTUURI- JA KUNSTIALASEST TEGEVUSEST	45 200	31 134	41 000	-4 200
3222	TULUD SPORDI- JA PUHKEALASEST TEGEVUSEST	95 000	93 628	95 000	0
3224	TULUD SOTSIAALABIALASEST TEGEVUSEST	13 000	12 358	20 000	7 000
3225	ELAMU- JA KOMMUNAALTEGEVUSE TULUD	30 000	43 340	47 500	17 500
3229	ÜLDVALITSEMISE TULUD	300	12	100	-200
3230	TULUD TRANSPORDI- JA SIDEALASEST TEGEVUSEST	6 000	6 459	8 000	2 000
3233	ÜÜR JA RENT	123 000	110 462	102 600	-20 400
3237	ÕIGUSTE MÜÜK	4 000	4 667	5 000	1 000

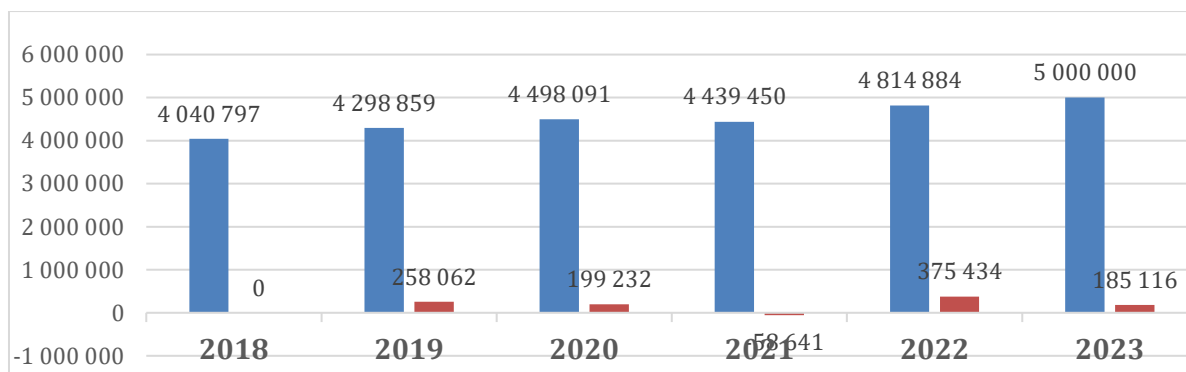
3238	MUU TOODETE JA TEENUSTE MÜÜK	70 000	61 585	19 900	-50 100
35	SAADUD TOETUSED	3 605 998	3 527 502	4 189 796	583 798
3500	Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	440 885	362 389	128 341	-312 544
3520	Saadud tegevustoetused	3 165 113	3 165 113	4 061 455	896 342
35200	Kohaliku omavalituse tasandusfond*	773 954	773 954	963 580	189 626
35201	Kohaliku omavalitsuse toetusfond *	2 391 159	2 391 159	3 097 875	706 716
38	MUUD TULUD	114 000	121 459	118 500	4 500
3825	Tulud loodusressursside kasutamisest	100 000	104 688	103 000	3 000
388	Muud tulud (trahvid ja muud eespool nimetatud tulud)	14 000	16 771	15 500	1 500

2.1. Maksutulud

Maksudena laekuvad valla eelarvesse üksikisiku tulumaks ja maamaks. Maksude osakaal põhitegevuse tuludest on 51,4%.

Tulumaks

Suurima osa maksudest moodustab üksikisiku tulumaksu omavalitsuse eelarvesse laekuv osa. Tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Füüsilise isiku tulumaksu arvestab ja kogub Maksu- ja Tolliamet, mis edastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa kohalikule omavalitsusele. 2022. aastal laekus kohaliku omavalitsuse eelarvesse 11,96% valla elanikest maksumaksjate deklareeritud brutotulust. Prognoosi kohaselt 2023. aastal tulumaksu eraldamise määr ei muutu. Tulumaksu laekumise kasvuks võrreldes 2022. aasta tegeliku laekumisega on 2023. aasta eelarvesse planeeritud 3,84% (185 116 eurot). Tulumaksu laekumine on planeeritud 5 000 000 eurot (2022 oli eelarve 4 655 000 eurot, tegelik laekumine oli 4 814 884 eurot).

Joonis 1. Tulumaksu laekumine 2018-2022, prognoos 2023

Vabariigi Valitsuse prognoosi kohaselt suureneb 2023. aastal tulumaksu laekumine kohalikele omavalitsustele keskmiselt 7,2%.

Tabel 3. Tulumaksu laekumine KOV võrdlus riigi keskmine 2022-2023.

Tulumaksu kasv	2022	2023 (prognoos)
kov planeerinud	(tegelik) 8,2%	3,8%
riigi keskmine	13,2%	7,2%
vahe	-5,0%	-3,3%

Tulumaksu laekumisele avaldavad mõju järgmised komponendid:

1) Maksumaksjate arv

2023. aastaks prognoosime maksumaksjate arvu stabiliseerumist.

2) Maksumaksjate palkade suurenemine

Rahandusministeeriumi prognoosi järgi 2023. palgakasv 7,2%. Viru-Nigula valla tulumaksuprognoos on 3,8%.

3) Tulumaksu määra muutus

Prognoosi kohaselt 2023. aastal riigi poolt eraldatava tulumaksu määr ei suurene (11,96%).

Maamaks

2023. aasta eelarves on planeeritud tulu maamaksust 208 000 eurot (2022 oli eelarve 204 500 eurot, tegelik laekumine oli 205 608 eurot). Maamaksumäära kehtestab vastavalt maamaksuseaduse § 5 lg 1 kohaliku omavalitsuse volikogu. Viru-Nigula vallas on 2023. aastaks kehtestatud maamaksumäärad Viru-Nigula Vallavolikogu 29.12 2021. aasta määrusega nr 3 järgmiselt:

1. Elamu-, metsa- ja muu maa maamaksumääraks 2,5% maa maksustamishinnast aastas.
2. Haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumääraks 2% maa maksustamishinnast aastas.

2.2. Kaupade ja teenuste müük (omatulud)

Kaupade ja teenuste müük moodustab eelarve põhitegevuse tulude mahust 6,1% ja summaarselt on 2023. aasta eelarves kajastatud summas 615 100 eurot (2022: 626 500 eurot). Kaupade ja teenuste müük jaguneb järgmiselt: riigilõivud ja tulud majandustegevusest.

Riigilõivud

Laekumist kavandatakse eelarvesse 5000 eurot.

Tulud majandustegevusest (omatulud)

Tulud majandustegevusest on planeeritud 610 100 eurot. Tulud majandustegevusest jaotuvad omakorda järgmisteks alarühmadeks:

Haridusasutuste majandustegevuse tulu 271 000 eurot.

Selle tululiigi all kajastatakse peamiselt tulud lasteaedade tegevusest ja valla põhikooli koolikohtade müügist teistele omavalitsustele. Tulud lasteaedade tegevusest sisaldavad tulusid lastevanematelt ja teistelt kohalikelt omavalitsustelt. Alates 01.01.2021 korraldab Viru-Nigula valla majanduskeskus lasteaedade ja koolide toidlustamist. Prognoositav tulu toidlustusteenuse osutamisest on 85 000 eurot.

Tulud lapsevanematelt on tulud lasteaiakoha osalustasudest, mida lapsevanemad maksavad koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 alusel. Osalustasu on suunatud lasteasutuse majandamise- ja õppevahendite kulude osaliseks katmiseks ning selle laekumine ei sõltu lasteaiakoha kasutamise intensiivsusest. Teistelt kohalikelt omavalitsustelt laekub tulu nendele müüdavate lasteaiakohtade ja koolikohtade eest. Lisaks kajastatakse selle tululiigi all ka tulud Viru-Nigula valla muusikakooli müüdavatest teenustest.

Kultuuriasutuste majandustegevuse tulu 41 000 eurot.

Selle tululiigi all on peamiselt tulud piirkondlikelt raamatukogudelt, kultuurikeskuselt ja ajalehtedes avaldatud reklaamist (k.a planeeringute avaldamise kuulutustest tagasiarveldamise tulud).

Spordi- ja puhkeasutuste majandustegevuse tulu 95 000 eurot.

Selle tululiigi all on kajastatud peamiselt tulud Kunda Spordikeskuse huviringidest ja ujula piletitest, Aseri Vabaajakeskuse piletitulu ja Viru-Nigula spordihoone piletitulu.

Sotsiaalasutuste majandustegevuse tulu 20 000 eurot.

Selle tululiigi all on kajastatud tulud muudest sotsiaalalastest tegevustest (sotsiaalosakonna transpordi kasutus, Kunda Päevakeskuse hooldusteenused jms).

Elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevuse tulu 47 500 eurot.

Elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevuse tulude all on kajastatud eelkõige tulud valla elamispindade üüri- ja kommunaalmaksetest.

Üldvalitsemise majandustegevuse tulu 100 eurot.

Üldvalitsemise majandustegevuse tulude all on kajastatud eelkõige tulud huvitatud isikute algatatud detailplaneeringute menetlemisest tulenevate kuulutuste kulude hüvitamisest jms.

Tulud transpordialasest tegevusest 8000 eurot.

Siin kajastatakse tasu valla transpordi (bussi) kasutamise eest.

Üüri- ja renditulud 102 600 eurot

Üüri- ja renditulude all on kajastatud näiteks renditulud vallale kuuluvates hoonetes paiknevatelt rentnikelt.

Laekumised õiguste müügist 5000 eurot.

Õiguste müügi all on kajastatud tulud riigilõivudest.

Muu toodete ja teenuste müük 19 900 eurot.

Muu toodete ja teenuste müügi all on kajastatud näiteks vallavalitsuse osutatud paljunduskulud ja muud sarnased osutatud teenused, mis teiste tululiikide alla ei sobi. Siin kajastatakse ka bilansiväliste korterite ja inventari müügitulu, traktoriteenus, tulu sauna kasutamisest jms.

2.3. Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tulude mahust 41,4% ehk kokku 4 189 796 eurot (2022: 3 605 998 eurot). Saadavatest toetustest tegevuskuludeks (352) on tasandusfondi eraldis 963 580 eurot ja toetusfondi eraldis planeeritud 3 097 875 eurot. Toetusfondi vahendid on ette nähtud üldhariduse andmiseks (õpetajatele ja koolijuhtide tööjõukulud, täienduskoolitus, õppevahendid, koolilõuna jne), kohalike teede hoiu toetuseks, huvihariduse ja -tegevuse toetuseks, toimetulekutoetuseks, raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetuseks, asendus- ja järelhooldusteenuseks, matusetoetuseks, koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetuseks ning rahvastikutoimingute kulude hüvitamiseks.

Ülejäänud toetused on kajastatud kirjel „Muud saadavad toetused tegevuskuludeks“ summas 128 341 eurot. Kirjele „Muud saadavad toetused tegevuskuludeks“ lisanduvad aasta sees jooksvalt sihtfinantseerimisena saadud vahendid. 2023. aasta eelarve tulude prognoosis ei ole arvestatud mitmesuguseid ühekordseid sihtotstarbelisi toetusi jooksvate kulude katteks, kuna need on raskesti prognoositavad ja reeglina kaasneb nendega eelarves täiendav sihtotstarbeline kulu, mistõttu tervikuna ei ole eelarve tasakaal sellest mõjutatud.

Tabel 4. Toetusfond (2022 eelarve, täitmine, 2023 eelarve prognoos)

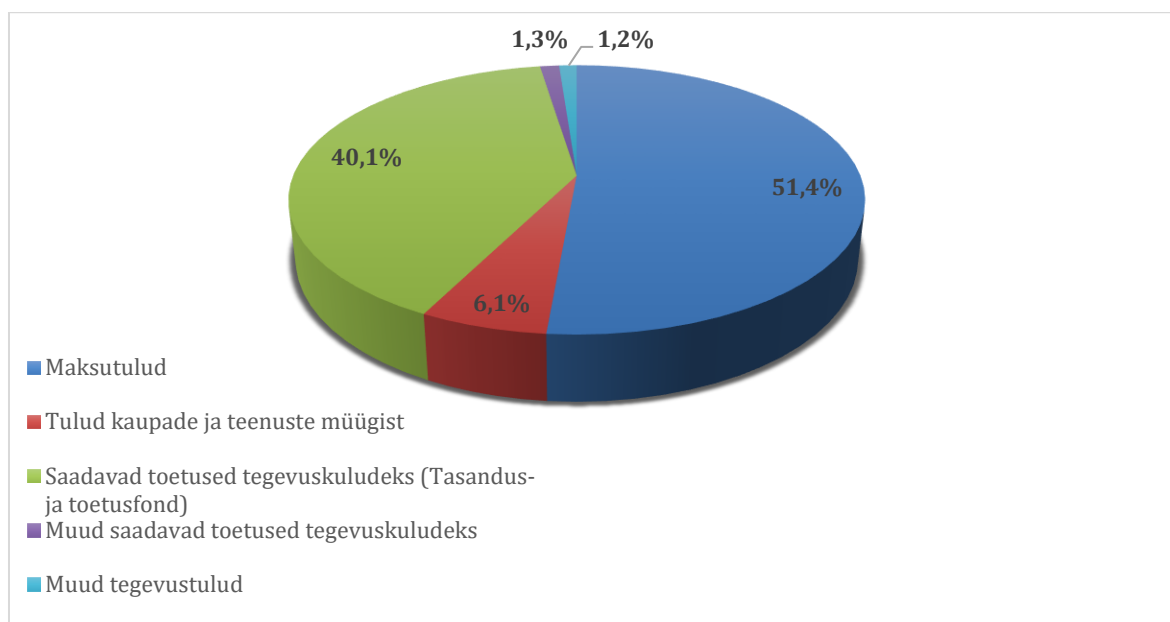
Tulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik (31.12.22)	Eelarve täitmine (31.12.2022)	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Muutus 2022 vs 2023 suurenemine (+) vähenemine(-)
35201	Toetusfond §2 sh,	2 391 159	2 283 470	3 097 875	706 716
35201	Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	759	759	265	-494
35201	Maanteetransport	245 232	245 232	234 060	-11 172
35201	Eelharidus - Lasteaiad	93 503	93 503	94 841	1 338
35201	Noorte huviharidus ja huvitegevus	61 505	61 505	87 055	25 550
35201	Muu haridus, sh hariduse haldus	1 569 510	1 464 876	2 044 796	475 286
35201	Raske ja sügava puudega laste kaitse	10 857	10 083	14 705	3 848
35201	Asendus- ja järelhooldus	149 999	149 999	178 600	28 601
35201	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	18 655	18 655	20 502	1 847
35201	Riiklik toimetulekutoetus	241 139	238 858	204 053	-37 086
35201	Pikaajalise hoolduse korralduse toetus			218 998	218 998
35200	Tasandusfond	773 954	773 954	963 580	189 626

2.4. Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on 2023. aasta eelarves ettenähtud summas 118 500 eurot (2022: 114 000 eurot). Muud tegevustulud moodustuvad 2023. aasta eelarve tulude mahust kokku 1,2%. Muud tegevustulud jaotuvad:

- Maavarade kaevandusõiguse tasud vastavalt keskkonnatasude seadusele.
- Vee erikasutustasu vastavalt keskkonnatasude seadusele.
- Muud tegevustulud.

2023. aasta põhitegevuse tulude jaotus osakaalude alusel on järgmine:

Joonis 2. Põhitegevuse tulude osakaalude jaotus 2023. aastal

3. PÕHITEGEVUSE KULUD

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 on kohaliku omavalitsuse ülesanne korraldada vallas elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust, heakorda, valla teede ja tänavate korrashoidu, koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, raamatukogude, kultuurikeskuse ja hooldekodu ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist ning korraldama vallas sotsiaalseid ja sotsiaalteenuseid. Viru-Nigula valla 2023. aasta eelarve põhitegevuse kulud jagunevad järgmisteks tegevusaladeks:

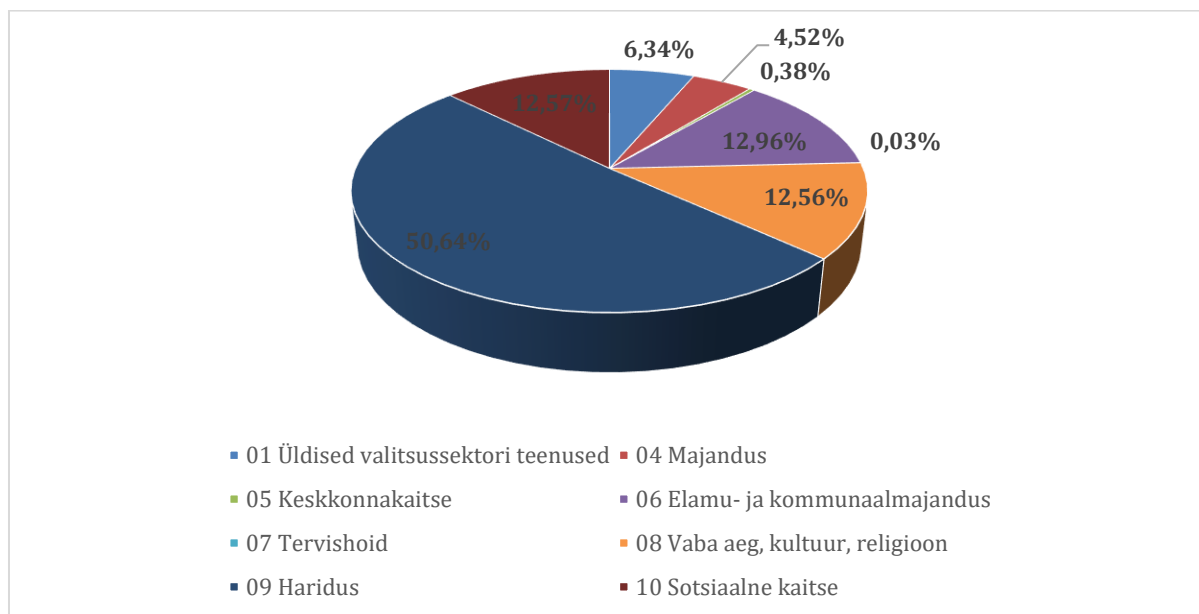
- Üldvalitsemine (vallavolikogu, vallavalitsus, reservfond, muud üldised teenused ja valitsussektori võla teenindamine).
- Majandus (maanteetransport, transpordikorraldus ja majanduse haldamine).
- Keskkonnakaitse (jäätmekäitlus ja heitveekäitlus).
- Elamu- ja kommunaalmajandus (tänavavalgustus, hulkuvate loomadega seotud tegevus ja kommunaalmajandus).
- Tervishoid (terviseedendus, avalikud tervishoiuteenused).
- Vaba aeg (sporditegevus, huvialategevus, raamatukogud, kohalikud kultuuriüritused, klubidele toetamine).
- Haridus (lasteaia, põhikoolid, gümnaasium, lasteaia- ja kooliteenuse ostmine teistelt kohalikelt omavalitsustelt).
- Sotsiaalne kaitse (teenused ja toetused puuetega inimestele, eakatele, lastega peredele, riskirühmadele, päevakeskuse teenused, valdkonna haldamine).

2023. aastal on põhitegevuse kuludes ette nähtud läbivalt järgnevad käsitlused:

- Käesolevas eelarves on arvestatud, et pedagoogide töötasu alammäär täistööajaga töötamisel tõuseb 2023. aastal seniselt 1412 eurolt 1749 euronile (+24%). Lasteaia õpetajate töötasu alammäär tõuseb vastavalt pedagoogide töötasu alammäärale, olles 90% pedagoogide töötasu alammäärast ja magistriharidusega lasteaia õpetaja töötasu 100% pedagoogi töötasu alammäärast.
- Töötasu alammäär tõuseb 2023. aastal 654 eurolt 725 euronile (+11%).
- Palgafondides on arvestatud minimaalne varu erinevateks asendustasudeks, lisatasudeks jne (vahemikus ca 0,2 kuupalgafondi ulatuses).
- On arvestatud täiendavate sotsiaaltoetuste kuludega (võrreldes 2022 aastaga).

Majandamiskulud on kavandatud eelkõige allasutuste ja valdkondade tavapäraseks ülalpidamiseks ja kehtivatest õigusaktidest ning lepingutest tulenevate kohustuste täitmiseks. Kulude planeerimisel on arvestatud konservatiivsuse printsiipi.

2023. aasta põhitegevuse kulude jaotus (ilma investeeringuteta) osakaalude alusel on järgmine:

Joonis 3. Põhitegevuse kulude osakaalu jaotus valdkondade lõikes.

Tegevusalade täpsem tutvustus on esitatud alapeatükkides 3.1-3.8.

3.1. Üldvalitsemine (01)

Kulutusi on ette nähtud Viru-Nigula vallavolikogule, Viru-Nigula vallavalitsusele ja reservfondi. Lisaks on ette nähtud kulud muudele üldistele valitsussektori teenustele.

Ülevaade kuludest on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 5. Kulud aastatel 2022-2023.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	Eelarve 2022 lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023	Muutus +/-
01		ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	708 179	686 566	720 632	12 453
01	15	PÕHIVARA	9 000	6 739	0	-9 000
01	41	SOTSIAALTOETUSED	1 700	1 300	1 700	0
01	45	MUUD TOETUSED	33 450	33 161	32 388	-1 062
01	50	TÖÖJÕUKULUD	519 029	503 536	456 093	-62 936
01	55	MAJANDAMISKULUD	106 000	105 954	116 451	10 451

01	60	MUUD TEGEVUSKULUD	1 000	975	34 000	33 000
01	6501	Intressi-, viivise- ja kohustistasukulud võetud laenudelt	38 000	34 902	80 000	42 000
01111		Vallavolikogu	54 700	44 959	49 700	-5 000
01111	50	TÖÖJÕUKULUD	49 000	39 129	44 000	-5 000
01111	55	MAJANDAMISKULUD	5 700	5 830	5 700	0
01112		Vallavalitsus	582 029	573 544	515 593	-66 436
01112	15	PÕHIVARA	9 000	6 739	0	-9 000
01112	41	SOTSIAALTOETUSED	1 700	1 300	1 700	0
01112	50	TÖÖJÕUKULUD	470 029	464 407	402 593	-67 436
01112	55	MAJANDAMISKULUD	100 300	100 123	110 300	10 000
01112	60	MUUD TEGEVUSKULUD	1 000	975	1 000	0
01114		Reservfond	38 000	34 902	33 000	-5 000
01114	60	MUUD TEGEVUSKULUD	38 000	34 902	33 000	-5 000
01600		Valimised	0	0	9 951	9 951
01601	50	TÖÖJÕUKULUD	0	0	9 500	9 500
01602	55	MAJANDAMISKULUD	0	0	451	451
01700		Valitsussektori võla teenindamine	38 000	34 902	80 000	42 000
01700	6501	Intressi-, viivise- ja kohustistasukulud võetud laenudelt	38 000	34 902	80 000	42 000
01800		Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris	33 450	33 161	32 388	-1 062
01800	45	MUUD TOETUSED	33 450	33 161	32 388	-1 062

Vallavolikogu

Vallavolikogu tegevusala (01111) personalikuludes on planeeritud 21 volikogu liikme töötasu, (sh volikogu esimehe) ja komisjonide esimeeste ning komisjoni lihtliikmete tasud koos maksudega.

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetuskulud, koolituskulud, infotehnoloogia kulud, sõidukulud, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud jt.

Viru-Nigula Vallavalitsus

Vallavalitsuse tegevusala (01112) personalikuludesse on planeeritud koosseisuliste ametnike-töötajate palgakulud ja lisaks mittepalgaliste vallavalitsuse liikmete ametikohtade töötasud koos maksudega.

Alates 01.01.2023 hakkab kehtima uus struktuur. Muutunud on ametinimetused ja üks vanemraamatupidaja koht on vähenenud (vallavanem, vallasekretär, jurist, kantselei- ja kommunikatsioonispetsialist (nime muutus), kantselei- ja teabehaldusspetsialist (nime muutus), kantselei- ja dokumendihaldusspetsialist (nime muutus), juhiabi, avalike suhete spetsialist (tuleb arendusosakonnast), infotehnoloogiaspetsialist (tuleb arendusosakonnast), finantsjuht, kaks vanemraamatupidajat.

Vallavalitsuse personalikuludesse on arvestatud ka koefitsiendiga 0,1 kuu kulude varu katmaks vajadusel asendustasude kulusid töötajate haigestumisega ja puhkamisega seoses.

Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, uurimis- ja arendustööde ostu kulud, lähetuskulud, koolituskulud, sõidukite kulud, infotehnoloogia kulud, ruumide ülalpidamiskulud, välikoristuse kulud, inventarikulud, erinevate valla ürituste ja konkursside esinduskulud jt.

Reservfond

Vastavalt Viru-Nigula valla finantsjuhtimise korrale eraldatakse reservfondi kuni 1% põhitegevuse kulude mahust. Viru-Nigula valla 2023. aasta eelarves on arvestatud reservfondiks 33 000 eurot, mis moodustab ca 0,3% põhitegevuse kulude mahust.

Valitsussektori võla teenindamine

Selle tegevusala (01700) kuludes kajastatakse laenu intressid summas 80 000 eurot.

Üldiseloomuga ülekanded valitsussektoris

Selle tegevusala (01800) kuludes kajastatakse erinevad liikmemaksud ja maakonna ülesed kaasfinantseerimised erinevates projektides. 2023. aasta eelarvesse on planeeritud liikmemaksudeks 29482 eurot järgmistele asutustele: Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (15 820 eurot), Virumaa Rannakalurite Ühing MTÜ (600 eurot), Põhja Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ (4474 eurot), Eesti Linnade ja Valdade Liit (2622 eurot), Partnerid MTÜ (2000 eurot), Virumaa Koostöökogu MTÜ (1466 eurot), Eesti Tervislike Linnade Võrgustik MTÜ, Eesti Kirikute Nõukogu ja Rakvere Haigla MTÜ (2500 eurot). Muud kaasfinantseerimised 2906 eurot

3.2. Majandus (04)

Majanduskuludesse on planeeritud maakorralduse, järelevalve ja muu majanduse kulud, teede ja tänavate korrashoiu kulud, liikluskorralduse kulud ning kulud muudele arendusprojektidele.

Samuti kuuluvad majanduse alla järgmiste ametnike-töötajate palgakulud: majandus-ja arendusosakonna juht (nime muutus 01.01.2023), ehitusspetsialist, planeerimis-ja maakorraldusspetsialist, keskkonnaspetsialist, taristuspetsialist (nime muutus) koht vakantne, järelevalvespetsialist, arendusspetsialist (endine arendusjuhi ametikoht), ettevõtlusspetsialist (nime muutus 01.01.2023).

Tabel 6. Kulud aastatel 2022-2023.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Muutus +/-
04		MAJANDUS	2 685 126	1 083 619	4 301 919	1 616 793
04	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	2 236 850	640 620	3 844 866	1 608 016
04	45	MUUD TOETUSED	28 813	9 482	1 440	-27 373
04	50	TÖÖJÕUKULUD	145 263	144 459	227 073	81 810
04	55	MAJANDAMISKULUD	274 200	289 058	228 540	-45 660
04510		Teede ja tänavate korrashoid	1 478 900	830 953	2 036 409	557 509
04510	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	1 228 900	553 958	1 834 069	605 169
04510	55	MAJANDAMISKULUD	250 000	276 994	202 340	-47 660
04710		Kaubanduse korraldus	1 440	1 440	1 440	0
04710	45	MUUD TOETUSED	1 440	1 440	1 440	0
049002		Muu majandus	1 204 786	251 226	2 264 070	1 059 284
049002	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	1 007 950	86 662	2 010 797	1 002 847
049002	45	MUUD TOETUSED	27 373	8 042	0	
049002	50	TÖÖJÕUKULUD	145 263	144 459	227 073	81 810
049002	55	MAJANDAMISKULUD	24 200	12 064	26 200	2 000

3.2.1. Maanteetransport (teede ja tänavate korrashoid)

Maanteetranspordi tegevusalal (04510) kajastatakse otseselt teede, investeeringute, remondi jms seotud kulud.

Avalike teede hoolduse ja remondi eesmärgiks on tagada avalike teede seisunditaseme vastavus teeseaduses ja selle rakendusaktides sätestatud nõuetele. Teede hoolduse ja remondi võib jagada kaheks: kruusakattega teede hoolduseks ja mustkattega teede hoolduseks. Teehoolduses teostatakse järgmisi teehooldetegevusi:

1. Teede seisukorra monitooring

2. Teede greiderdamine ja vajadusel materjali pealevedu. Eesmärgiks on greiderdada kõiki avalikus kasutuses olevaid kruusateid (kui ilmastiku- ja teeolud võimaldavad või nõuavad)
3. Teede tolmutõrje
4. Teede lumetõrje

Kruusakattega teede hooldus hõlmab ka järgmisi töid: kraavituse parandamine/puhastamine, võsaraie ja raadamine, teetruupide hooldus ja remont ning asendamine (vastavalt vajadusele), teeservadelt liigse materjali äravedu ja teeäärte planeerimine. Tööde tegemine on vajalik selleks, et parandada avalike teede seisukorda, vähendada hoolduskulusid.

Mustkattega teede hooldus jaguneb üldjoontes kaheks: tee katendisse tekkinud aukude remont ja teised tegevused teekatte seisundi säilitamiseks ja eluea pikendamiseks (eeskätt teed kaitsev pindamine, s.h kruusateede tolmuwabaks viimine). Täpsemad lõigud valitakse spetsialisti poolt kevadel.

Liikluskorralduse kulude eesmärgiks on tagada Viru-Nigula vallas liiklusohutus ja kõikide liikluskorraldusvahendite vastavus ehitusseadustiku ja liiklusseaduse nõuetele. Eelarves on kavandatud kulud uutele liiklusmärkidele, samuti vanade amortiseerunud liiklusmärkide uuendamiseks, joonimistöödeks (parkimiskohad, peatumise keeld jms), teede- ja tänavasiltide ja valla tähiste asendamiseks, viidamajanduse korrastamiseks (valla ja külade sildid), sõidukiiruse rahustamiseks mõeldud liikluskorralduspaigaldiste paigaldamiseks. Liikluskorralduse all kavandatakse ka bussiootepaviljonide remonti (lõhutud klaaside ja konstruktsioonide asendamine) jms.

Mustkattega teede ja tänavate suviseks puhastamiseks kasutatakse märgpuhastus- ja imurtehnoloogiat. Mustkattega teid ja tänavaid puhastatakse aprillist kuni novembrini (sagedus vastavalt vajadusele). Taliteenistuse eesmärgiks on tagada avalike teede, avalikuks kasutamiseks tunnistatud erateede ning vastavalt volikogu kehtestatud korrale erateede talvise seisunditaseme vastavus ehitusseadustikus ja selle rakendusaktides sätestatud nõuetele. Viimaste aastate kogemus näitab, et taliteenistuse kulud kõiguvad aastate lõikes väga suures ulatuses ning täpset summat pole võimalik ette näha ja prognoosida. Sellepärast võib sõltudes ilmastikuoludest ja tööde tegelikust mahust esineda vajadus tõsta teede taliteenistuse ja teiste teehooldusega seotud eelarveridade vahel kulusid ringi.

Alates käesolevast aastast on selle tegevusala (04510) alt ümbertõstetud Kunda linna teede ja tänavate aastaringse hoolduse kulud Majanduskeskuse alla.

3.2.2. Transpordi korraldus

Transpordikorralduse tegevusalal (04710) on eelarves kajastatud vallapoolne dotatsioon kauplusauto tegevusele summas 1440 eurot.

Ligilähedase sisuga kulud on ka tegevusalal (09600) “Koolitransport” summas 92 429 eurot (2022: 80 000 eurot). Selline kajastamine põhineb vastavalt riigi poolt välja antud juhendil.

3.2.3. Muu majandus

Muu majanduse tegevusala (049002) personalikulude all on kajastatud, majandus-ja arendusosakonna juht (nime muutus 01.01.2023), ehitusspetsialist, planeerimis-ja maakorraldusspetsialist, keskkonnaspetsialist, taristuspetsialist (nime muutus) koht vakantne, järelvalvespetsialist, arendusspetsialist (endine arendusjuhi ametikoht), ettevõtlusspetsialist (nime muutus 01.01.2023).

Muu majanduse majandamise kuludes kajastatakse erinevad administreerimiskulud, koolituskulud ja infotehnoloogia kulud, samuti üldplaneeringu kulud.

Kuna esineb jooksvaid vajadusi, mida ei teata otseselt ette planeerida, siis on planeeritud vastavad vahendid kogumina, st otseselt neid objektidele jagamata.

3.3. Keskkonnakaitse (05)

Siin on planeeritud erinevad keskkonnakaitseks kulud: jäätmevedu, prügila neutraliseerimisjaama hooldus, maaparandus, Kunda suletud prügila saastetasud ja vee analüüsid.

Keskkonnakaitse kulud on alljärgnevas tabelis.

Tabel 7. Kulud aastatel 2022-2023.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Muutus +/-
05		KESKKONNAKAITSE	60 100	46 823	48 230	-11 870
05	45	MUUD TOETUSED	0	0	10 000	10 000
05	55	MAJANDAMISKULUD	59 100	46 508	37 730	-21 370
05	60	MUUD TEGEVUSKULUD	1 000	315	500	-500
05100		Jäätmekäitlus	60 100	46 823	48 230	-11 870
05100	45	MUUD TOETUSED	0	0	10 000	10 000
05100	55	MAJANDAMISKULUD	59 100	46 508	37 730	-21 370
05100	60	MUUD TEGEVUSKULUD	1 000	315	500	-500

3.3.1. Jäätmekäitlus

Jäätmekäitluse tegevusalal (05100) on planeeritud kulud isetekkeliste prügistuskohdade koristamiseks ning kaevetöödeks (drenaažid, kraavid, planeerimine jms). Jätkame prügimajade ja prügikonteinerite platsi ehitamise toetamisega. Eesmärgiks on tagada Viru-Nigula valla jäätmekäitlus vastavuses jäätmeseaduses, selle rakendusaktides ja valla jäätmekavas sätestatuga. Valdonna kuludeks on jäätmete sorteeritud kogumise, isetekkeliste prügimägede koristamine, jäätmeteadlikkuse tõstmine, kevadise ja sügisese suurpuhastuse korraldamine ning kevadise ja sügisese ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamine. Lisaks on jäätmekäitluse all kulud Kunda suletud prügila nõrgveepuhastusjaama töös hoidmine ning saastetasude maksmine.

3.4. Elamu- ja kommunaalmajandus (06)

Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusala all on kajastatud elamumajanduse arendamise kulud, kommunaalmajanduse arendamise kulud, veevarustuse kulud, tänavavalgustuse kulud ja muud elamu- ja kommunaalmajanduse kulud (hulkuvate loomadega seotud kulud).

Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusala (06605) personalikulude all on kajastatud majanduskeskuse töötajate tööjõukulud.

Haljastuse ja heakorra kulude kavandamisel on arvestatud munitsipaalomandisse lisandunud ja pidevalt lisanduvate maadega, regulaarse kõrg- ja madalhaljastuse hooldusega ning mängu- ja spordiväljakute olemasolevate vahendite-atraktsioonide iga-aastase hoolduse ning remondiga. Eesmärgiks on tagada valla ilus väljanägemine ning vallaelanikele võimalused meeldivaks, mitmekülgseks ja ohutuks ajaviitmiseks vabas õhus.

Majandamiskuludena on kajastatud järgmised kulud:

- ✓ Avalike haljasalade hooldus (muru niitmine, prügi koristamine, prügikastide tühjendamine, lehtede riisumine, hekkide ja põõsaste lõikamine, lillede, põõsaste ja puude kastmine suveperioodil).
- ✓ Mänguväljakute ja spordiplatside hoolduse ja tehnilise ülevaatuse, atraktsioonide remondi ning täiendamise kulud.
- ✓ Valla visuaalsele väljanägemisele suunatud kulud – lillede ostmine Aseri ja Viru-Nigula alevikku ning Kunda linna (sh tänava amplid, lillekastid, suvelilled haljasaladel), puude, põõsaste istutamine, muruparandused jms.

✓ Võimalikud erakorralised kulud (nt kuivanud või ohtlike puude raie avalikult maalt, erakorralised võsalõikustööd, ühekordsed niidutööd jne).

Tabel 8. Kulud aastatel 2022-2023.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Muutus +/-
06		ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS	1 300 034	1 322 173	1 382 242	82 208
06	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	24 814	24 814	43 000	18 186
06	45	MUUD TOETUSED	33 000	25 858	54 773	21 773
06	50	TÖÖJÕUKULUD	731 500	723 369	727 589	-3 911
06	55	MAJANDAMISKULUD	510 720	545 998	556 880	46 160
06	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	2 134	0	0
06300		Veevarustus Viru-Nigula	39 500	33 548	38 000	-1 500
06300	45	MUUD TOETUSED	33 000	25 858	30 000	-3 000
06300	55	MAJANDAMISKULUD	6 500	7 690	8 000	1 500
06400		Tänavavalgustus KOKKU	0	0	57 000	57 000
06400	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
06400	50	TÖÖJÕUKULUD	0	0	0	0
06400	55	MAJANDAMISKULUD	0	0	57 000	57 000
064001		Tänavavalgustus KUNDA	31 500	41 391	0	-31 500
064001	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
064001	50	TÖÖJÕUKULUD	4 500	4 014	0	-4 500
064001	55	MAJANDAMISKULUD	27 000	37 377	0	-27 000
064002		Tänavavalgustus ASERI	18 000	15 527	0	-18 000
064002	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
064002	55	MAJANDAMISKULUD	18 000	15 527	0	-18 000
064003		Tänavavalgustus VIRU-NIGULA	5 000	4 098	0	-5 000
064003	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
064003	55	MAJANDAMISKULUD	5 000	4 098	0	-5 000
06605		VIRU-NIGULA MAJANDUSKESKUS	1 206 034	1 227 609	1 255 089	49 055
06605	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	24 814	24 814	43 000	18 186
06605	50	TÖÖJÕUKULUD	727 000	719 355	727 589	589
06605	55	MAJANDAMISKULUD	454 220	481 307	484 500	30 280
06605	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	2 134	0	0
066057		Hulkuvate loomadega seotud tegevused	9 325	9 321	32 153	22 828
066057	45	MUUD TOETUSED	0	0	24 773	24 773
066057	55	MAJANDAMISKULUD	9 325	9 321	7 380	-1 945

3.4.1. Tänavavalgustus

Tänavavalgustuse tegevusala (06400) kulude all on kajastatud käidukorralduskulud, elektrikulu tänavavalgustusele, tänavavalgustusrajatiste jooksev remont ja hooldus.

3.4.2. Elamu- ja kommunaalmajandus

Eelarve tegevusala (06605) "Elamu- ja kommunaalmajanduse" alategevusaladel on kajastatud eelkõige majandamiskulud korterite halduskuludele, kalmistutele, hulkuvatele loomadele, haljastusele ja heakorrale.

3.4.2.1. Viru-Nigula valla majanduskeskus

Majanduskeskuse tegevusalal (066051) personalikulude all on kajastatud 2023. aastal planeeritavate ja olemasolevate töötajate töötasud. Eelarves on personalikuludeks 727 589 eurot. Koondatakse 1,5 puhastusteenindaja ametikohta. Seisuga 20.01.2023 on majanduskeskuse koosseisus kokku 48 ametikohta.

Majanduskulude all kajastatakse kogu valla transpordikorralduse, heakorra, haljastuse, kalmistute ja ruumide korrashoiu ja hoolduse majanduskulud, samuti Viru-Nigula alevikus asuva avaliku sauna kulud. Alates 2020. aastast on kogu valla puhastusteenindus toodud majanduskeskuse eelarve alla, sealhulgas puhastusteenindajate personalikulu ja puhastusvahendite ning inventari kulu.

2022. aasta lõpu seisuga on vallal on 19 sõidukit ja 6 traktorit. 2023. aasta liisingukulu kokku on ca 176 000 eurot. 2022. aastal lisandus Majanduskeskuse alla Kunda linna tänavate ja Kunda linna lähiümbruse teede talihooldus ja kogu valla teede teeäärte niitmine ning Kunda linna tänavate suvine puhastamine.

3.5. Tervishoid

Tervishoiukulude tegevusaladel (07210 ja 07310) on kajastatud Viru-Nigula perearstitoa majandamiskulud ja Rakvere Haigla OÜ-le antav toetus.

Tabel 9. Kulud aastatel 2022-2023.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Muutus +/-
07		TERVISHOID	25 530	25 527	25 068	-462
07	45	MUUD TOETUSED	22 450	22 450	22 368	-82
07	55	MAJANDAMISKULUD	3 080	3 077	2 700	-380
07210		Perearst Viru-Nigulas	3 080	27 286	2 700	-380
07210	55	MAJANDAMISKULUD	3 080	27 286	2 700	-380
07310		Üldhaigla teenused	22 450	513 785	22 368	-82
07310	45	MUUD TOETUSED	22 450	513 785	22 368	-82

3.6. Vaba aeg ja kultuur (08)

Vaba aja ja kultuuri kulud on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 10. Kulud aastatel 2022-2023.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Muutus +/-
08		VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	1 210 225	1 211 411	1 268 683	58 458
08	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	41 856	41 477	0	-41 856
08	41	SOTSIAALTOETUSED	27 405	27 286	20 000	-7 405
08	45	MUUD TOETUSED	74 270	73 764	82 100	7 830
08	50	TÖÖJÕUKULUD	521 199	513 785	535 933	14 734
08	55	MAJANDAMISKULUD	545 495	555 099	630 650	85 155
08102		Sporditegevus KOKKU	0	0	562 007	562 007
08102	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
08102	50	TÖÖJÕUKULUD	0	0	207 007	207 007
08102	55	MAJANDAMISKULUD	0	0	355 000	355 000
0810211		Aseri Vabaajakeskus	112 750	106 743	0	-112 750
0810211	50	TÖÖJÕUKULUD	69 000	66 613	0	-69 000
0810211	55	MAJANDAMISKULUD	43 750	40 129	0	-43 750
08102200		Kunda Spordikeskus	310 000	324 525	0	-310 000
08102200	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
08102200	50	TÖÖJÕUKULUD	109 600	111 485	0	-109 600
08102200	55	MAJANDAMISKULUD	200 400	213 040	0	-200 400
081024		Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus	7 350	7 257	9 850	2 500
081024	55	MAJANDAMISKULUD	7 350	7 257	9 850	2 500

08107		Viru-Nigula Avatud Noortekeskus	163 808	164 068	133 109	-30 699
08107	41	SOTSIAALTOETUSED	27 405	27 105	20 000	-7 405
08107	45	MUUD TOETUSED	270	0	0	-270
08107	50	TÖÖJÕUKULUD	77 851	75 993	64 176	-13 675
08107	55	MAJANDAMISKULUD	58 282	60 970	48 933	-9 349
081093		Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused	129 040	129 082	138 100	9 060
081093	45	MUUD TOETUSED	74 000	73 764	82 100	8 100
081093	55	MAJANDAMISKULUD	55 040	55 319	56 000	960
08201		Viru-Nigula valla raamatukogu	147 490	141 399	159 605	12 115
08201	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
08201	50	TÖÖJÕUKULUD	104 200	103 541	106 772	2 572
08201	55	MAJANDAMISKULUD	43 290	37 857	52 833	9 543
08202		Viru-Nigula Kultuurikeskus	269 737	273 429	258 412	-11 325
08202	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	41 856	41 477	0	-41 856
08202	50	TÖÖJÕUKULUD	125 348	124 280	155 378	30 030
08202	55	MAJANDAMISKULUD	102 533	107 672	103 034	501
08203		Viru-Nigula muuseumid	55 250	53 090	0	-55 250
08203	50	TÖÖJÕUKULUD	29 500	29 166	0	-29 500
08203	55	MAJANDAMISKULUD	25 750	23 924	0	-25 750
08300		Ajaleht	14 800	11 567	7 600	-7 200
08300	50	TÖÖJÕUKULUD	5 700	2 707	2 600	-3 100
08300	55	MAJANDAMISKULUD	9 100	8 860	5 000	-4 100

3.6.1. Viru-Nigula valla spordikeskus

Viru-Nigula Vallavolikogu otsusega 28.02.2022 nr 35 liideti 01.04.2022 Aseri Vabaajakeskus Kunda Spordikeskusega. Tekkis uus juriidiline üksus Viru-Nigula valla spordikeskus, mille tegevuskohad on Kunda Spordikeskus, Viru-Nigula Spordihoone ja Aseri Vabaajakeskus. Eelarved olid 2022. aastal eraldi, kuid alates 01.01.2023 on koos. Spordikeskuse tegevust juhib ja korraldab juhataja.

Kunda Spordikeskus on valla suurim spordikompleks. Kunda Spordikeskuse halduses on Kasemäe 19 aadressil asuv hoone, sh suur võimla ja ujula. Ujula ja võimla haldamisega kaasnevad kõige suuremad majanduskulud. Spordikeskuse tuludeks on eelkõige tulud varem kasutamata ruumide renditegevusest ning efektiivsemast haldamisest. Spordikeskuse eelarves kajastuvad kogu Kasemäe 19 kommunaalkulud (sh vallavalitsus ja muusikakool).

Spordikeskuse hallata on Kasemäe 19 aadressil ja selle vahetus läheduses asuvad spordirajatised: linnastaadion koos jalgpalliväljakuga, multifunktsionaalne pallimänguväljak, liivaväljak, petanque-väljak ning LEADER meetme poolt rahastatud jõulinnak ja kaks discgolfi rada ja pump track.

Tegevusala alla kuulub ka Viru-Nigula Spordihoone aadressil Kalvi tee 10, koos jalgpallistaadioni ja pallimänguväljakuga.

Aseri Vabaajakeskus on valla teine suur spordihoone, mis peab Kunda Spordikeskuse kõrval katma ära osaliselt Viru-Nigula ja peamiselt Aseri piirkonna inimeste vaba aja veetmise võimalused. Vabaajakeskuses osutatakse lisaks sportimisvõimalustele valla elanikele erinevaid teenuseid. Seal asuvad mitmete ametnike vastuvõtupunktid.

Samas hoones tegutseb ka piirkonna jaoks oluline Aseri Spordiklubi, mis edendab peamiselt lauatennist ja korraldab mitmesuguseid üritusi.

3.6.2. Viru-Nigula piirkondlik sporditegevus

Piirkondliku sporditegevuse tegevusala (081024) kuludes on Viru-Nigula valla parimate sportlaste tunnustamine ja suuremate spordiürituste piirkondlike spordiürituste kulud, sh Viru-Nigula valla esindamine Eestimaa suve- ja talimängudel ja Lääne-Virumaa jooksusarja etappidel Kundas, Viru-Nigulas ja Aseris.

Treenerite tööjõukulude toetus (kellel on kõrgem tase kui EKR 5), on alates 2021. aastast üle viidud piirkondliku sporditegevuse alt Viru-Nigula piirkondlike vaba aja tegevuste alla (tegevusala 081093) toetuste reale summas 28 100 eurot.

3.6.3. Noorsootöö ja noortekeskused

Selle tegevusala (08107) all kajastatakse igapäevased kulud Viru-Nigula Avatud Noortekeskusele (Kunda Noortemaja, Viru-Nigula Noortetuba ja Aseri Noortekas).

Lisaks omavahenditele on kajastatud siin tegevusalal riikliku huvihariduse- ja huvitegevuse toetuse kasutamine. Tähelepanu on pööratud noortele suunatud huvitegevuse süsteemsele arendamisele ja olemasolevate võimaluste hoidmisele.

Tegevusala all on lisaks Avatud Noortekeskuse igapäeva tegevusele ja jooksvatele sündmustele kajastatud ka piirkondlikud noorsootöölased tegevused (õpilasmalev, noortevolikogu).

3.6.4. Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused

Tegevusala „Viru-Nigula piirkondlikud vaba aja tegevused“ (081093) all on kajastatud Viru-Nigula valla vaba aja ürituste majanduskulud, toetused MTÜ-dele 54 000 eurot, ülevallaliste ürituste korraldamisega seotud kulud ning toetused treeneritele summas 28 100 eurot. Ülevallaliste ürituste kulud on täpsemalt kajastatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 11. Ülevallalised üritused 2023.

Vabariigi aastapäeva tähistamine	4500
Lusikapidu(2022 aastal sündinud beebidele)	2500
Valla jaanituli	10000
XXIII Mere- ja perepäev Kunda rannas	18000
Pilliroofestival Mahu rannas	5000
Valla vanavanemate päeva tähistamine	500
Muinastulede öö	1500
Valla külaliste vastuvõtukulud (Viru-Nigula vallas)	9000
August 2023 - Karvia, Soome- valla (esindus+ esinejad, Viru-Nigula valla tutvustamine, laat)	5000
KOKKU	56 000

3.6.5. Viru-Nigula valla raamatukogu

Viru-Nigula vallas tegutseb kolm raamatukogu (tegevusala 08201): Viru-Nigula Raamatukogu, Kunda Linna Raamatukogu ja Aseri Raamatukogu. Alates 01.09.2018 on raamatukogud ühendatud ühtse juhtimise alla ning uueks nimetuseks on Viru-Nigula valla raamatukogu. Raamatukogud asuvad endistes kohtades ja muid muudatusi ei ole toimunud.

Valla eelarvest kaetakse töötajate töötasud (Aseris kaks töötajat, Viru-Nigulas üks töötaja ja Kundas kolm töötajat), teenuse osutamiseks vajalikud majandamiskulud ja investeeringud ning osaliselt ka teavikute komplekteerimise kulud. Teavikute komplekteerimiseks lisandub täiendav riigipoolne eraldis.

3.6.6. Viru-Nigula valla kultuurikeskus

Alates 01.04. 2022 liideti Viru-Nigula muuseumid Viru-Nigula valla kultuurikeskus alla. Uue struktuuri järgi on kultuurikeskuse allüksused järgmised kultuuriasutused: Kunda linna klubi,

Viru-Nigula rahvamaja, Aseri rahvamaja, Kunda tsemendimuuseum ja Viru-Nigula koduloomuuseum. Kultuurikeskuse tööd juhib direktor.

Alates 01.01.2023 on eelarve ühine. Tegevusalal (08202) on kajastatud kulud Viru-Nigula valla kultuurikeskusele (Kunda linna klubi, Viru-Nigula rahvamaja, Aseri rahvamaja, Kunda tsemendimuuseum ja Viru-Nigula koduloomuuseum).

Kultuurikeskuse eesmärgiks on pakkuda erinevat huvitegevust ja sündmusi kogu valla elanikele ja külalistele. Kultuurikeskus toetab vallas tegutsevate klubide, seltside, huviringide jms. tegevusi ning osaleb massiürituste, festivalide, kontsertide, teatrietenduste, seminaride, kursuste, konverentside, näituste, näitusmüükide ja teiste kultuuriprojektide korraldamises. Varasemast enam on püütud keskenduda stabiilsele huvitegevuse hoidmisele ja jätkamisele.

3.6.7. Viru-Nigula Muuseumid

Alates 01.04.2022 on struktuuris muuseumid liidetud Viru-Nigula valla kultuurikeskuse alla. Muuseumi igapäevase töökorralduse eest vastutab uue struktuuri järgi kultuurikeskuse direktor. Muuseumi eelarve on alates 01.01.2023 Viru-Nigula kultuurikeskuse eelarve sees.

3.6.8. Ringhäälingu- ja kirjastamiskulu

Selle tegevusala (08300) all kajastatakse valla ajalehe trükkimise ja lehe küljendamise ning muud väljaandmisega seotud kulud. Personalikuludes kajastub VÕS lepinguga tõlketeenuse sisseostmine.

3.7. Haridus (09)

Tegemist on kõige suurema põhitegevuse kuluvaldkonnaga. Haridusvaldkonna kulude eesmärk on tagada Viru-Nigula valla lastele tingimused alus-, põhi- ja keskhariduse omandamiseks ning soodustada õpilaste huviharidusega tegelemist. Eesmärgi saavutamiseks peab Viru-Nigula vald ühte gümnaasiumi (Kunda Ühisgümnaasium), kahte põhikooli (Vasta Kool, Aseri Kool), ühte lasteaeda (Viru-Nigula valla lasteaed Kelluke kolmes asukohas: Aseris, Kundas, Viru-Nigulas) ning ühte muusikakooli (Viru-Nigula valla muusikakool, asukohaga Aseri alevik ja Kunda linn).

Koostööd lasteaia- ja koolikohtade osas tehakse naaberomavalitsustega. Hariduse valdkonna kuludest annab ülevaate alljärgnev tabel.

Tabel 12. Kulud aastatel 2022-2023.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Muutus +/-
09		HARIDUS	4 484 506	4 438 199	5 165 069	680 563
09	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	19 360	18 590	50 000	30 640
09	41	SOTSIAALTOETUSED	1 800	1 245	0	-1 800
09	45	MUUD TOETUSED	700	152	700	0
09	50	TÖÖJÕUKULUD	3 532 608	3 498 909	4 182 528	649 920
09	55	MAJANDAMISKULUD	930 038	919 212	931 841	1 803
09	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	92	0	0
09110		Viru-Nigula valla lasteaed "Kelluke"	1 088 578	1 089 070	1 254 100	165 522
09110	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	6 000	5 230	0	-6 000
09110	41	SOTSIAALTOETUSED	800	525	0	-800
09110	50	TÖÖJÕUKULUD	931 808	920 175	1 118 000	186 192
09110	55	MAJANDAMISKULUD	149 970	163 141	136 100	-13 870
0911001		Lasteaiakohad	19 000	20 623	19 000	0
0911001	55	MAJANDAMISKULUD	19 000	20 623	19 000	0
0911002		Lasteaiatoit	31 800	32 260	0	-31 800
0911002	55	MAJANDAMISKULUD	31 800	32 260	0	-31 800
092120		Õpilaskohad teistes KOV	60 000	54 640	60 000	0
092120	55	MAJANDAMISKULUD	60 000	54 640	60 000	0
092121		Aseri Kool	782 047	773 309	879 035	96 988
092121	50	TÖÖJÕUKULUD	588 100	589 014	695 000	106 900
092121	55	MAJANDAMISKULUD	193 947	184 296	184 035	-9 912
09212104		Aseri Kooli juhtimiskulud	42 400	41 486	50 000	7 600
09212104	50	TÖÖJÕUKULUD	42 400	41 486	50 000	7 600
092122		Kunda Ühisgümnaasium	941 108	929 771	1 129 460	188 352
092122	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	13 360	13 360	50 000	36 640
092122	50	TÖÖJÕUKULUD	768 780	769 099	932 000	163 220
092122	55	MAJANDAMISKULUD	158 968	147 312	147 460	-11 508
09212204		Kunda Ühisgümnaasiumi juhtimiskulud	58 650	58 331	64 500	5 850
09212204	50	TÖÖJÕUKULUD	58 650	58 331	64 500	5 850
092123		Vasta Kool	578 609	585 476	683 427	104 818
092123	45	MUUD TOETUSED	500	0	500	0
092123	50	TÖÖJÕUKULUD	501 500	503 711	585 000	83 500
092123	55	MAJANDAMISKULUD	76 609	81 765	97 927	21 318
092123	60	MUUD TEGEVUSKULUD	0	0	0	0
09212304		Vasta Kooli juhtimiskulud	46 200	43 989	50 000	3 800
09212304	50	TÖÖJÕUKULUD	46 200	43 989	50 000	3 800

092131		Kunda Ühisgümnaasium keskhariduse otsekulud REV	110 170	105 555	131 000	20 830
092131	50	TÖÖJÕUKULUD	110 170	105 555	131 000	20 830
095104		Viru-Nigula valla muusikakool	304 200	300 377	374 390	70 190
095104	45	MUUD TOETUSED	200	152	200	0
095104	50	TÖÖJÕUKULUD	288 000	286 834	354 000	66 000
095104	55	MAJANDAMISKULUD	16 000	13 390	20 190	4 190
09600		Koolitransport	82 700	82 690	92 429	9 729
09600	55	MAJANDAMISKULUD	82 700	82 690	92 429	9 729
09601		Koolitoit	287 044	282 132	326 563	39 519
09601	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
09601	50	TÖÖJÕUKULUD	154 000	149 740	161 363	7 363
09601	55	MAJANDAMISKULUD	133 044	132 392	165 200	32 156
09800		Muu haridus sh hariduse haldus	52 000	51 013	51 165	-835
09800	41	SOTSIAALTOETUSED	1 000	700	0	-1 000
09800	50	TÖÖJÕUKULUD	43 000	43 610	41 665	-1 335
09800	55	MAJANDAMISKULUD	8 000	6 703	9 500	1 500

3.7.1. Alushariduse valdkonna kulude ülevaade

Alushariduse valdkonna kulud kajastuvad eelarves tegevusalal 09110. Viru-Nigula valla lasteaiad on ühtse juhtimise all. Moodustatud on uus juriidiline üksus Viru-Nigula valla lasteaiad Kelluke, mis tegutseb kolmes asukohas (Kundas- 9 rühma, Viru-Nigulas- 3 rühma ja Aseris- 3 rühma).

Prognoosi kohaselt käib 2023. aasta jaanuaris 101 Viru-Nigula valla last (lasteaedades 6 ja koolides 95 sh. 50 gümnaasiumi osas ja 45 põhikooli osas) teiste kohalike omavalitsuste lasteaedades ja koolides, kus koha arvestusliku maksumuse tasub Viru-Nigula vald. Lasteaedade kulu moodustab teistelt KOV-delt ostetud lasteaiakohtade kuludega, valla oma lasteaedade kuludega ühtse kulurühma, mille iga osa kulusid on suhteliselt raske ette prognoosida, kuna need sõltuvad perekondade konkreetsetest eelistustest.

Lasteaedade õpetajate töötasu on vastavalt volikogu otsusega seotud põhikooli õpetajate töötasu alammääraga. Õpetajate töötasu alammääraks täistööajaga töötamise korral on alates 01.01.2023. a. 1749 eurot (24%). Lasteaia õpetajate töötasu alammäär 2023. aastal on 90% riigi poolt kehtestatud pedagoogi töötasu alammäärast ehk 1609,08 eurot, magistriharidusega lasteaia õpetajal 100% ehk 1749 eurot.

Seisuga 10. november 2022 käis Viru-Nigula lasteaia Kelluke Aseri majas 51 last, Kunda majas 152 last ja Viru-Nigula majas 47 last. (kokku 250)

3.7.2. Põhihariduse valdkonna kulude ülevaade

Seisuga 10. november 2022 õppis Aseri Koolis 138 õpilast, Kunda Ühisgümnaasiumis 296, sh põhikooliastmes 253 õpilast ja Vasta Koolis 94 õpilast.

Põhihariduse valdkonna kulud kajastatakse eelarves tegevusaladel 09212 ja 09213.

Valla eelarvest kaetakse lisaks riigi eelarvevahenditele kooli toitlustuskulud ja koolitransport. Valla eelarvest kaetakse ka gümnaasiumi pedagoogide, kooli juhtidele (osaliselt) ning õppealajuhatajate palgavahendid.

Alates 01.01.2020 kajastatakse haridusvaldkonna eelarves valla ja riigieelarvelised kulud ühe tegevusalana koolide põhiselt (Aseri kool, Vasta kool ja Kunda Ühisgümnaasium). Kunda Ühisgümnaasiumi keskhariduse tööjõukulud kajastatakse tegevusalal 09213 ning põhihariduse kulu 09212.

3.7.3. Huviharidus (muusikakool)

Muusikakooli kulud kajastatakse eelarves tegevusalal 095104.

Viru-Nigula valla muusikakoolis toimub õppetöö kahes majas: Kundas ja Aseris.

Kunda maja koolis on võimalik laulda lauluklassis ja õppida mitmel pillierialal, nt klaver, viiul, kitarr, löökpillid jne. Kunda majas õpib seisuga 10.11.2022 58 õpilast.

Aseri majas on ansambliklass ja toimub pilliõpe. Õppetöö koosneb individuaalõppest (põhipill) ja grupiõppest üldainetes ning ansambliklassis. Koolis saab õppida klaverit, akordioni, nuppakordioni, kitarri, balalaikat, kannelt, plokkflööti. Aseri majas õpib seisuga 10.11.2022 36 õpilast.

3.7.4. Koolitransport

Tegevusalalt „Koolitransport“ (09600) finantseeritakse otseselt õpilaste kooli transportimise kulud.

3.7.5. Koolitoit

Eelarvekirje „Koolitoit“ tegevusalal (09601) kajastatakse kulud lasteaia laste ja õpilaste toitlustamisele. Volikogu otsusega 29.12.2020 nr 191 korraldab alates 01.01.2021 valla üldhariduskoolides ja lasteaedades toitlustamist Viru-Nigula valla majanduskeskus.

Selle tegevusala personalikuludes kajastatakse kokkade, abikokkade, toitlustusjuhi, toiduvedajate (0,5 kohta) tööjõukulud ja majandamiskuludes toiduainete kulud, inventari kulud, korrashoiuvahendite kulud, koolituskulud, IT kulud jms.

Osaliselt katab neid kulusid tuludes toetusfondi eraldi vastava komponendi ulatuses. Kõik Viru-Nigula vallas elavad või õppivad põhikooli ja gümnaasiumi õpilased saavad koolilõuna tasuta. Viru-Nigula vallavalitsus maksab koolilõuna vahe (koolilõuna maksumus – riigi toetus ca 1 eurot päevas õpilase kohta koolilõuna kohta).

3.7.6. Muu haridus

Eelarvekirje „Muu haridus“ tegevusalal (09800) kajastatakse personalikuludes kulud haridust administreerivale personalile. Majandamiskuludes kajastatakse õpetajate päeva ürituse kulud, jõuluüritus õpilastele, meened külalistele, õpilaste tunnustamine jms.

3.8. Sotsiaalne kaitse (10)

Sotsiaalse kaitse valdkonna eesmärgiks on Viru-Nigula valla elanikele ja nende perekondadele toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või leevendamiseks abi osutamine ja sotsiaalsete erivajadustega isikutele sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamine.

Ülevaade sotsiaalvaldkonna kuludest on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 13. Kulud aastatel 2022-2023.

Tegevusala	Kulu liik	Nimetus	2022 eelarve lõplik	Eelarve täitmine 31.12.2022	Eelarve 2023 (25.01.2023)	Muutus +/-
10		SOTSIAALNE KAITSE	1 087 548	1 024 279	1 269 328	181 780
10	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
10	41	SOTSIAALTOETUSED	397 518	359 456	334 930	-62 588
10	45	MUUD TOETUSED	1 170	140	1 000	-170
10	50	TÖÖJÕUKULUD	287 300	281 792	301 500	14 200

10	55	MAJANDAMISKULUD	401 360	382 380	631 698	230 338
10	60	MUUD TEGEVUSKULUD	200	511	200	0
1012101		Puuetega laste sotsiaalne kaitse	48 150	36 429	45 150	-3 000
1012101	41	SOTSIAALTOETUSED	8 150	3 543	5 150	-3 000
1012101	50	TÖÖJÕUKULUD	22 500	18 722	22 500	0
1012101	55	MAJANDAMISKULUD	17 500	14 165	17 500	0
1012102		Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	16 500	12 492	16 500	0
1012102	41	SOTSIAALTOETUSED	16 500	12 492	16 500	0
102000		Hooldekodud teistes KOV	127 000	114 923	284 998	157 998
102000	55	MAJANDAMISKULUD	127 000	114 923	284 998	157 998
102002		Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande keskus KOKKU	123 270	122 617	134 700	11 430
102002	45	MUUD TOETUSED	170	0	0	-170
102002	50	TÖÖJÕUKULUD	91 000	92 855	99 000	8 000
102002	55	MAJANDAMISKULUD	32 100	29 762	35 700	3 600
10400		Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeadasutused	179 000	180 870	247 400	68 400
10400	55	MAJANDAMISKULUD	179 000	180 870	247 400	68 400
104022		Sotsiaaltoetused sissetulekust sõltuvad	59 300	45 072	59 300	0
104022	41	SOTSIAALTOETUSED	57 300	45 058	57 300	0
104022	55	MAJANDAMISKULUD	2 000	14	2 000	0
104023		Sotsiaaltoetused sissetulekust mittesõltuvad KOV	39 000	28 762	39 000	0
104023	41	SOTSIAALTOETUSED	33 900	25 516	33 900	0
104023	55	MAJANDAMISKULUD	5 100	3 246	5 100	0
104024		Matusetoetus	24 000	20 800	15 000	-9 000
104024	41	SOTSIAALTOETUSED	24 000	20 800	15 000	-9 000
10600		Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	0	10 835	0	0
10600	41		0	10 835	0	0
10701		Riiklik toimetulekutoetus RE	254 168	237 649	200 580	-53 588
10701	41	SOTSIAALTOETUSED	254 168	237 649	200 580	-53 588
10900		Muu sotsiaalne kaitse	217 160	212 299	226 700	9 540
10900	15	MATERIAALNE PÕHIVARA	0	0	0	0
10900	41	SOTSIAALTOETUSED	3 500	2 410	6 500	3 000
10900	45	MUUD TOETUSED	1 000	140	1 000	0
10900	50	TÖÖJÕUKULUD	173 800	170 215	180 000	6 200

Valdkonna eesmärkide saavutamiseks osutab Viru-Nigula Vallavalitsus sotsiaalteenuseid ning maksab erinevatele riskigruppidele suunatud toetusi (nii KOV poolt makstavad toetused nn lokaalsed kui riiklikud toetused). Sotsiaalteenused ja toetused jagunevad eelkõige järgmiste tegevusalade peale:

- ✓ 10121 Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse
- ✓ 10200 Muu eakate sotsiaalne kaitse
- ✓ 10400 Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused
- ✓ 10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse ja matusetoetus
- ✓ 10701 Riiklik toimetulekutoetus
- ✓ 10900 Muu sotsiaalne kaitse.

Sotsiaaltoetuste eelarve koostamisel on arvestatud põhimõttega, et kohaliku omavalitsuse kohustuseks on tagada sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetuste, vältimatu abi ja muu sotsiaalabi andmine isikutele, kelle elukohaks on rahvastikuregistrisse kantud Viru-Nigula vald (SHS §5 lg 1). Sotsiaalhoolekande seadus (SHS) sätestab 13 sotsiaalteenust, mille tagamine on kohaliku omavalitsuse üksusele kohustuslik. Samuti tuleb kohaliku omavalitsuse üksusel vajadusel tagada muu abi kui see on isiku toimetulekuks vajalik.

Järgnevalt on toodud detailsemalt ülevaade iga tegevusala kaupa osutatavate sotsiaalteenuste ja antavate sotsiaaltoetuste kohta.

3.8.1. Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse

Sellel tegevusalal (10121) kajastatakse puuetega inimeste toetuste kulu ja eriotstarbelist sotsiaalmaksu puudega lapse ja täiskasvanu hooldajatele.

Puuetega laste teenuste osutamiseks ja toetuste maksmiseks kasutame peamiselt riigieelarvelisi toetusfondi vahendeid ja ESF-i vahendeid.

Raske või sügava puudega isiku ja/või lapse hooldajatoetuse regulatsioon on kehtestatud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandelise abi andmise tingimused ja kord“ § 28 ja Viru-Nigula Vallavalitsuse 03.02.2022 määruse nr 2 „Viru-Nigula valla sotsiaalteenuste osutamise kord ja teenuste hinnad“ § 5 ja § 6 alusel.

Hooldajatoetust makstakse Viru-Nigula Vallavolikogu 28.02.2022 määruse nr 6 „Sotsiaalhoolekandelise abi korras makstavate toetuste määrade kehtestamine“ § 1 punktide 7-10 alusel.

3.8.2. Muu eakate sotsiaalne kaitse

Selle tegevusala (10200) alla kuuluvad hooldekodude kohatasud ja Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskus.

Viru-Nigula Sotsiaalhoolekande Keskuse alla kuuluvad omakorda Viru-Nigula turvakorter ja Kunda Päevakeskus.

Kunda Polikliiniku tegevuskulude all on majandamiskulud Kundas tegutseva perearsti jaoks.

Viru-Nigula vald on paigutanud omasteta eakaid üldhooldusteenusele (hooldekodudesse), mis kuuluvad erasektorile.

Viru-Nigula vald ostab teenust alljärgnevatelt hooldekodudelt:

Kunda Südamekodu, MTÜ Lille Turvakodu, MTÜ Vahtra Hooldemaja, Kiviõli Tervisekeskus, Alutaguse Hoolekeskus AS ja Nemeston OÜ (Villa Alfred). Kokku viibib hooldekodudes 23 isikut, kelle ülalpidamiskulud hooldekodudes katab vald.

3.8.3. Laste ja noorte sotsiaalhoolekandeadasutused

Antud tegevusalal (10400) kajastuvad asendus- ja järelhooldusteenusel viibivate laste teenuse kulud. 2022. aasta detsembri seisuga viibib asendushooldusteenusel 9 last ja järelhooldusteenusel ei ole ühtegi isikut. Eelarvesse on summa planeeritud vastavalt tegelikele kuludele.

Vastavalt sotsiaalhoolekandeseaduse § 156 lg 3⁴ määratakse vastavalt riigieelarve võimalustele toetus kohaliku omavalitsuse üksustele asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hooldusperede toetamiseks. Kohaliku omavalitsuse üksus võib kasutada käesoleva paragrahvi lõikes 34 nimetatud toetust asendus- ja järelhooldusteenuse osutamiseks ja korraldamiseks ning hooldusperede toetamiseks. Riigieelarvest eraldatava summa suurus selgub toetusfondi määrusega peale riigieelarve kinnitamist.

3.8.4. Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse

Muu perekondade ja laste sotsiaalse kaitse kulud kajastatakse eelarves tegevusalal 10402.

Sissetulekust mittesõltuvad toetused on määratletud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ § 9 lg 2 alusel. Sissetulekust sõltuvad toetused on määratletud Viru-Nigula Vallavolikogu 27.01.2022 määruse nr 5 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“ § 9 lg 3 alusel.

Siia tegevusala alla kuulub ka riigieelarveline ja omavahenditest makstav matusetoetus (riigi juhendi alusel).

3.8.5. Riiklik toimetulekutoetus

Riikliku toimetulekutoetuse tegevusalal (10701) kajastatakse toimetulekutoetuste kulu, mille katteallikaks on tulude poolel samas summas toetusfondi eraldise komponent.

3.8.6. Muu sotsiaalne kaitse

Selle tegevusala (10900) all kajastatakse sotsiaalse kaitse majandamiskulud ja personalikulud. Personalikuludes kajastatakse sotsiaalosakonna juhi, kahe sotsiaaltöõspetsialisti, lastekaitse spetsialisti, lastekaitse-ja eestkostespetsialisti, sotsiaalkaitse- ja ennetustöõspetsialisti (koht vakantne), sotsiaaltoetuste spetsialisti töötasud.

Siin on planeeritud Aseris, Kundas ja Viru-Nigulas asuvate sotsiaalosakonna ruumide ülalpidamiskulud. Lisaks on siin vahendid sotsiaalteenuste (sh erinevad nõustamisteenused) osutamiseks ja projektide omafinantseeringuks.

4. INVESTEERIMISTEGEVUS

Investeeringustegevuse all on kajastatud põhivara müük, põhivara soetus (kululiik 15), põhivara soetuseks saadavad sihtfinantseerimised (toetused), finantskulud- ja tulud. Põhivara soetamise eesmärgil antavad sihtfinantseerimised kajastatakse eelarves kululiigiga 4502 (hajaasustuse programm).

Investeeringustegevus kokku (= investeeringustegevuse sissetulekud – väljaminekud) on summas -1 581 069,89 eurot. Muud tulu põhivara müügist (+)250 000 eurot, intressitulud (+)100 eurot. Muud toetused põhivara soetuseks (-)62 368 eurot, finantskulud (laenuintressid) (-)80 000 eurot. Põhivara soetus on planeeritud summas (-)3 937 866,30 eurot ja põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)2 249 064,41 eurot ning omafinantseering 1 703 800 eurot (Tabel 15). Investeeringute alla lisandub ka HAP programm, info tabel 15.

Tabel 14. 2022. aastaks planeeritavad investeeringuobjektid tegevusalade kaupa on järgmised:

Teg_ala	Kulu-liik	Nimetus	Kokku	Oma-osalus	Toetus
04510	15	Teed, tänavad	100 000	100 000	0
04510	15	Kergliiklustee Padaorg-Viru-Nigula saeveski	875 000	480 663	394 337
04510	15	Uus-Sadama tee	859 069	516 069	343 000
049002	15	Kunda ettevõtetusala	783 375	0	783 375
049002	15	Kunda skatepark	60 000	10 000	50 000
049002	15	Kriisivalmiduse projekt (generaator+ ühendus)	25000	8200	16800
049002	15	Viru-Nigula kogukonnamaja energiatõhusus (projekt)	13 100	-5 400	18 500
049002	15	Muud projektid	15 000	15 000	0
049002	15	Viru-Nigula rahvamaja kaminasaal	40 000	40 000	0
049002	15	Aseri teenuskeskus	200 000	200 000	0
049002	15	Kunda rand	60 000	10 000	50 000
049002	15	Kalvi rand	90 000	40 000	50 000
049002	15	Viru-Nigula kogukonnamaja energiatõhusus	674 322	229 270	445 052
049002	15	Aseri rulapark	50 000	10 000	40 000
4		Majandus kokku	3 844 866	1 653 802	2 191 064
066051	15		43 000	0	43 000

6		Muu elamu- ja kommunaalmajandus kokku	43 000	0	43 000
092122	15	Tuletõkkeuksed KÜG	50 000	50 000	0
9		Haridus kokku	50 000	50 000	0
		KOKKU	3 937 866	1 703 802	2 234 064

Põhivara soetamise eesmärgil antavad sihtfinantseerimise (hajaasustuse programm) kulud kokku on planeeritud 30 000 eurot, kululiik 4502 (sh toetus 15 000 eurot):

Tabel 15. HAP programm 2023

Teg_ala	Kululiik	Nimetus	Kokku	Omaosalus	Toetus (3502)
06300	4502	Hajaasustuse programm (põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	30 000	15 000	15 000
		KOKKU	30 000	15 000	15 000

5. FINANTSEERIMISTEGEVUS

FinantseerimistegEVuses kajastatakse finantseerimistehingud. Finantseerimistehinguteks on laenude võtmise ja tagasimaksmise kajastamine. 2023. aastal on planeeritud laenu tagasimaksed summas 350 000 eurot (vt tabel 16).

Tabel 16. FinantseerimistegEVus 2022-2023.

Nimetus	Eelarve 2022	Eelarve 2023
FINANTSEERIMISTEGEVUS	-24 500	1 353 800
Kohustuste võtmine (+)	340 000	1 703 800
Kohustuste tasumine (-)	-364 500	-350 000

Viru-Nigula valla põhitegevuse tulude ja kulude vahe ehk põhitegevuse tulem on 2023. aastaks planeeritud 30 458,66 eurot. InvesteeringutegEVuse maht on kokku -1 581 069,89 eurot. Sellest nähtub, et põhitegevuse tulem ei kata investeeringutegEVust. Investeeringuobjektide omafinantseering on plaanis katta pangalaenuga.

Laenukohustuste võtmist reguleerib KOFS. KOFS-i järgi tohib netovõlakooEVuse ülempiir olla aastatel 2022-2024 kuni 80% põhitegevuse tuludest (8,1 miljonit eurot). Viru-Nigula valla prognoositav netovõlakooEVus 2023. aasta lõpuks on 3,8 miljonit eurot ehk 37% põhitegevuse tuludest, mis on vastavuses KOFS-i nõuetega. Vabaks netovõlakooEVuseks jääb veel ligikaudu 4,3 miljonit eurot. Samas põhitegevuse tulem ei kata laenukooEVust.

Viru-Nigula valla võlakohustused seisuga 31.12.2022 on kokku 2,5 miljonit eurot. Viru-Nigula valla prognoositavad võlakohustused seisuga 31.12.2023 on 3,8 miljonit eurot.

6. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga ja saldo vähenemine miinusega.

2022. aasta rahaliste vahendite lõppsaldoks kujunes 219 090,11 eurot. 2023. aasta lõpuks on prognoositav raha jääk 56 278,88 eurot.